de groene ruimte

Quickscan Wnb
ROC Vossenlaan, Nijmegen

de groene ruimte

Colofon

Titel . . . . . : Quickscan Wnb ROC Vossenlaan, Nijmegen
Projectnummer: . . : 18864

Opdrachtgever . . . : Snoeren Bouwmanagement Dongen BV
Postbus 320
5100 HA DONGEN

Datum . . . . . : 26 maart 2018
Status rapport . . . : eindrapport
Bestand . . . . . : 18864-eindrap1.wpd

Opdrachtnemer . . : De Groene Ruimte BV
Sportstraat 42
6707 GH Wageningen
tel. 0317-423969
dgr@dgr.nl www.dgr.nl

Handtekening voor akkoord directie,
Naam . . . . . : ir. P.A.F.M. Reijbroek
Handtekening: . . . :

Auteursrecht . . . . : De auteursrechten van dit rapport rusten bij zowel opdrachtgever als opdrachtnemer, tenzij schriftelijk anders is/wordt overeengekomen. Alleen degenen bij wie het auteursrecht rust zijn gerechtigd het rapport voor eigen gebruik te vermenigvuldigen, te verspreiden of toe te passen, alsook om het ter informatie aan derden openbaar te maken tegen onderling (= zij bij wie het auteursrecht rust) overeengekomen voorwaarden (kosten, citeren, gebruiken, wijzigen etc).
De informatie in dit rapport is deels afkomstig uit de NDFF. Deze informatie mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar worden gemaakt.
Aansprakelijkheid . : Raadpleging van en eventuele verdere handelingen met/op basis van het door De Groene Ruimte BV geleverde product vallen buiten elke verantwoordelijkheid van opdrachtgever en/of De Groene Ruimte BV.

NGB
de groene ruimte
is lid van het
Netwerk Groene Bureaus

Oxfam Novib
de groene ruimte steunt
Oxfam Novib in het mogelijk
maken van microfinanciering

INHOUD

1. INLEIDING 2

2. WERKWIJZE 3

3. PLANGEBIED EN HANDELING 5

4. RESULTATEN BRONNENONDERZOEK EN VELDONDERZOEK 8
   4.1. Gebiedsbescherming en NNN 8
   4.2. Flora 8
   4.3. Zoogdieren 8
   4.4. Amfibieën, reptielen en vissen 11
   4.5. Vogels 11
   4.6. Insecten en andere ongewervelden 12

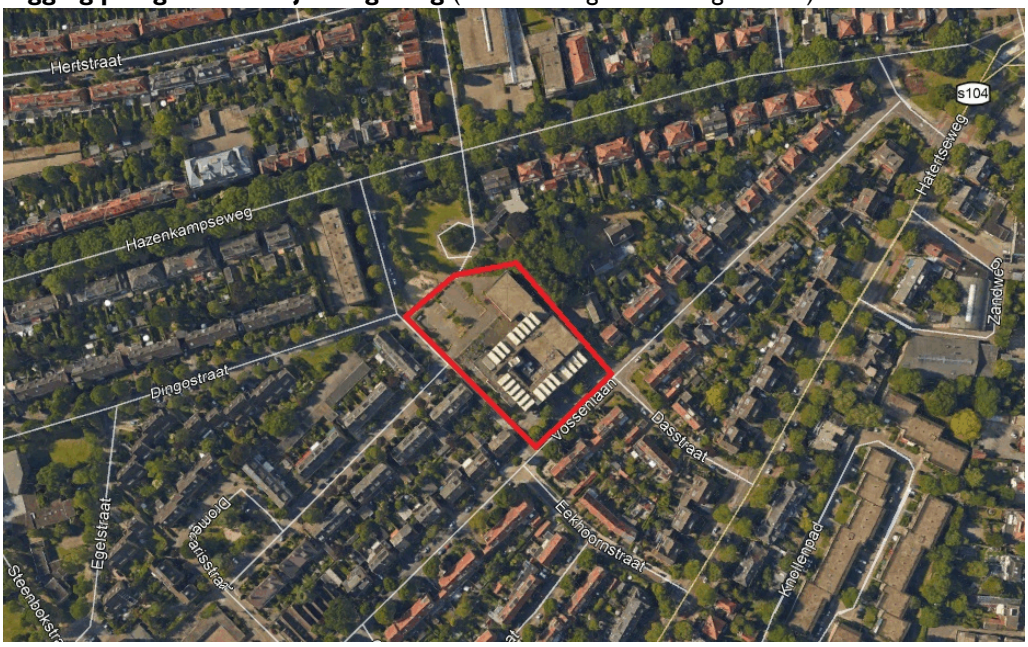
5. CONCLUSIES EN VERVOLG 13
   5.1. Conclusies 13
   5.2. Vervolg 13
   5.3. Optie: natuurinclusief inrichten en bouwen. 14

BRONNEN 15

Bijlagen

Bijlage 1. Meest relevante artikelen uit de Wet natuurbescherming bij een quickscan
Bijlage 2. Middels de Wet natuurbescherming in Gelderland beschermde soorten

Ligging plangebied in zijn omgeving (Bron ondergrond: Google Earth)

1. Inleiding

Achtergrond en doel

In opdracht van Snoeren Bouwmanagement Dongen BV heeft De Groene Ruimte BV in maart 2018 een ecologische quickscan ingevolge de Wet natuurbescherming (Wnb) uitgevoerd voor het gebouw van het ROC aan de Vossenlaan te Nijmegen. Op de planlocatie is een voormalig schoolgebouw van drie tot vier woonlagen aanwezig. Daarnaast bevinden zich een parkeerplaats en hagen in het plangebied. Het plangebied zal opnieuw worden ingericht, waarbij de aanwezige elementen geamoveerd zullen worden. Daarna is nieuwbouw gepland van een appartementencomplex en zorgwoningen. De huidige parkeerplaats zal zijn functie blijven behouden. Het totaal aan werkzaamheden wordt 'handeling' genoemd.

Bij de initiatiefnemer rust de wettelijke plicht om aan te tonen dat door de beoogde handeling geen beschermde soorten worden verstoord, of om een ontheffing aan te vragen (via de Omgevingsvergunning of rechtstreeks bij de provincie) en te verkrijgen alvorens verstorende activiteiten mogen plaatsvinden.

Om na te gaan of de handeling een negatief effect heeft op eventueel aanwezige beschermde soorten en natuurwaarden, is een vooronderzoek in de vorm van een quickscan uitgevoerd. De quickscan, bestaande uit een bronnenonderzoek en een veldonderzoek, is er op gericht om een dusdanig goed inzicht te krijgen in de aanwezige natuurwaarden, dat (aanbevelingen voor) de volgende onderdelen kunnen worden opgesteld:

- een overzicht van (de kans op) aanwezige en te verwachten beschermde soorten (Wnb) en andere zeldzame of bijzondere soorten en natuurwaarden;
- een overzicht van de dichtstbij gelegen Natura 2000-gebieden (Wnb gebiedsbescherming) en een inschatting of significante effecten van de handeling op de middels Natura 2000 beschermde waarden al dan niet zijn uit te sluiten;
- een overzicht van de dichtstbijgelegen delen van het Natuur Netwerk Nederland (NNN) en een inschatting of negatieve effecten van de handeling op de middels het NNN beschermde waarden al dan niet zijn uit te sluiten.
- effecten van de handeling op (mogelijk) aanwezige en te verwachten beschermde soorten en andere zeldzame of bijzondere soorten en natuurwaarden;
- algemene richtlijnen voor oplossingsrichtingen om negatieve effecten te mitigeren;
- de haalbaarheid van een eventueel vereiste ontheffingsaanvraag;
- het voor een eventueel vereiste ontheffingsaanvraag benodigde nader onderzoek;
- een goed beeld van eventueel in het kader van de Wnb vereiste vervolgstappen.

Er heeft geen andere toetsing plaatsgevonden dan aan de vereisten vanuit de Wnb inzake soortenbescherming en gebiedsbescherming, gebaseerd op de handeling zoals aangegeven.

Leeswijzer

Van het plangebied is een situatiebeschrijving opgenomen. Het verwachte effect van de werkzaamheden op Natura 2000-gebieden en op het NNN is toegelicht. Daarnaast zijn -per soortengroep- de aangetroffen en/of de zeer waarschijnlijk aanwezige, beschermde soorten aangegeven. Indien bronnenonderzoek en veldonderzoek onvoldoende informatie of zekerheid hebben opgeleverd, waardoor nader (veld)onderzoek is vereist, is dat bij de soortengroep aangegeven. Van niet genoemde beschermde soorten kan de aanwezigheid worden uitgesloten.

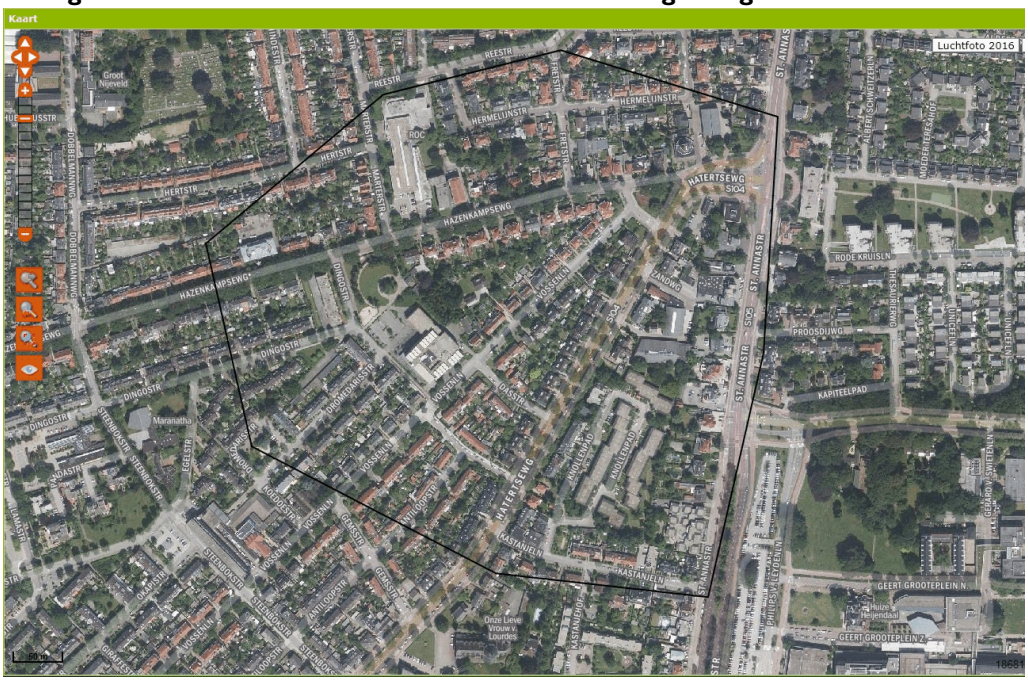
2. Werkwijze

Bronnen

Ter voorbereiding op het veldbezoek is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd, om een indruk te krijgen van de mogelijke natuurwaarden van (de omgeving van) het plangebied. Hiervoor zijn in een zoekgebied, ruim rond de planlocatie, waarnemingen opgevraagd van de laatste vijf jaar.

Bij het raadplegen van de NDFF is in eerste instantie gezocht naar waarnemingen in de afgelopen tien jaar, binnen het hieronder weergegeven zoekgebied. Bij het kiezen van het zoekgebied is geprobeerd verschillende biotopen en groene locaties in te sluiten. Indien nodig geacht, bijvoorbeeld voor zeer mobiele of lastig te inventariseren soorten, is naar een groter zoekgebied of een groter tijdsbestek gekeken.

Zoekgebied waarbinnen in de NDFF naar waarnemingen is gezocht

Veld

Het veldbezoek aan de planlocatie heeft plaatsgevonden op 7 maart 2018 tussen 14.00u en 15.20u. Het was vrijwel geheel bewolkt, de windkracht was 2 Bft en de temperatuur was ca. 10 °C. Het veldbezoek is uitgevoerd door een ervaren veldecoloog[1)] van De Groene Ruimte. Er is gekeken naar de geschiktheid van het plangebied voor beschermde soorten[2)].

1) ir. R. Noordhuis.

2) De meeste planten- en diersoorten zijn niet jaarrond vindbaar in het veld. Door het plangebied ook op mogelijke geschiktheid voor beschermde soorten te beoordelen, wordt een beeld verkregen van de mogelijkheid of waarschijnlijkheid dat deze soorten voorkomen. Om een maximale zekerheid over het al dan niet voorkomen te verkrijgen zijn in het algemeen gerichte inventarisaties in de daarvoor geschikte seizoenen noodzakelijk.

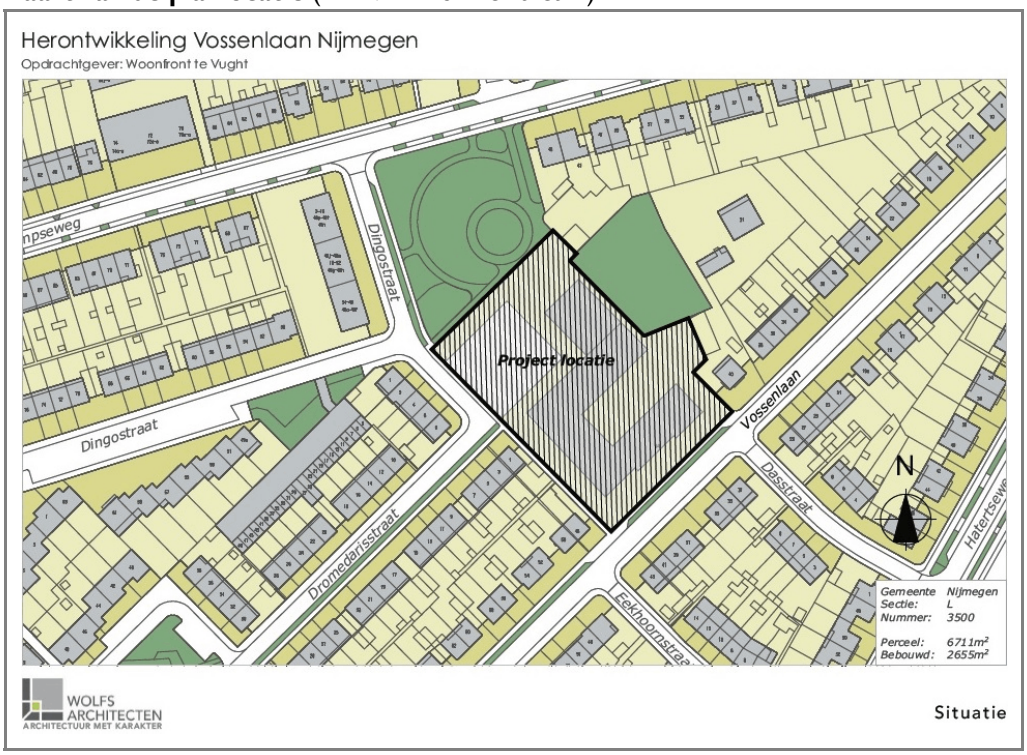
Tijdens het veldbezoek is gelet op (sporen van) beschermde soorten. Voor zover van toepassing zijn ook andere bijzondere waarnemingen genoteerd. Ook zijn foto's gemaakt.

Jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vogels kunnen in gebouwen en bomen aanwezig zijn. Er is gericht gezocht naar (sporen van) beschermde soorten, maar er zijn geen gerichte inventarisaties (met vallen of dergelijke) naar bepaalde soorten(groepen) uitgevoerd.

Rapportage[3)]

De bevindingen van bronnen- en veldonderzoek zijn geanalyseerd in relatie tot de voorgenomen handeling om te bepalen of verstoring van beschermde soorten is vast te stellen of uit te sluiten en om te bepalen of, en zo ja welke, nadere informatie nodig is om verstoring vast te kunnen stellen of te kunnen uitsluiten.

Kaart van de planlocatie (Bron: Wolfs Architecten)

3) Alle in deze rapportage opgenomen foto's zijn gemaakt tijdens het veldbezoek, tenzij anders is aangegeven.

3. Plangebied en handeling

Ligging

Het plangebied ligt aan de Vossenlaan in de Nijmeegse wijk Hazenkamp, binnen Stadsdeel Nijmegen-Midden. Rondom het plangebied ligt een woonwijk. De woningen stammen uit diverse bouwperiodes, globaal tussen 1930 en 1970. Enkele schuurtjes dateren uit 1897. Het betreft grondgebonden woningen in rijen, soms tweekappers of vrijstaand. De woningen hebben twee lagen en een flauw hellende kap en een monotone architectuur. Naast de parkeerplaats staat een appartementengebouw uit 1968 met drie lagen, gebouwd op een laag bergingen.
Op 100 meter ten zuidoosten van het plangebied loopt de Hatertseweg (S104). Direct ten noordwesten van het plangebied ligt een klein parkje. Ten noordoosten van het plangebied ligt een klein sparrenbosje. In de woonwijk rondom het plangebied zijn veel bomen langs de straten aanwezig.

Plangebied

De oppervlakte van de kavel is circa 6700 vierkante meter, waarvan nu 3000 vierkante meter is bebouwd. In het plangebied bevindt zich een voormalig schoolgebouw uit 1977 met drie tot vier verdiepingen. Aan de zuidzijde bevindt zich een eenlagige aanbouw. Het voormalige schoolgebouw wordt tegenwoordig (deels) bewoond. Het gebouw is circa 13 meter hoog. De gevel is verticaal geleed en verspringend. Het gebouw heeft een terugvallende rooilijn. Het dak is grotendeels vlak, maar heeft een aantal driehoekige lichtvangers met schuine delen. Het gebouw is deels omheind en heeft een slechte staat van onderhoud.

Overzicht plangebied (Bron: Google Earth).
Links op de voorgrond: het parkje. Rechtsachter: het te slopen gebouw. Midden: de parkeerplaats. Rondom: de omringende woonwijk.

Het parkje direct buiten het plangebied

Open stootvoegen naar achterliggende spouwen zijn in groten getale aanwezig boven en tussen kozijnen. Ook bij regenpijpen zijn openingen in de muren, zowel in het oude deel als in de nieuwere aanbouw.

Het plangebied bevat naast het gebouw veel verhardingen en wat groen. Een van de verharde delen is de parkeerplaats. De parkeerplaats is ook toegankelijk voor buurtbewoners. Langs het schoolgebouw loopt een veelgebruikt voetpad van de Vossenlaan naar de parkeerplaats en de achterliggende Dromedarisstraat.

Voorzijde van het voormalige schoolgebouw (Bron: Google Streetview)

Qua groen zijn er enkele plantsoentjes, waarin voornamelijk Laurierkers, Cotoneaster en Zuurbes zijn ingeplant. Aan wilde planten zijn er voornamelijk Stinkende gouwe en havikskruiden te vinden. Er zijn geen muurplanten aanwezig.

Parkeerplaats aan de achterzijde (Bron: Google Streetview)

Handeling

De in deze quickscan beoordeelde handeling betreft de herontwikkeling van de planlocatie. Daaronder valt de sloop en het amoveren van alle aanwezige elementen (behalve de parkeerplaats). Na de sloop is nieuwbouw gepland van een appartementencomplex en zorgwoningen. De handeling is in het kader van de Wnb aan te duiden als een 'ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'.

Impressie situatie nieuwbouw, gezien vanuit het westen (Bron: Wolfs Architecten)

4. RESULTATEN BRONNENONDERZOEK EN VELDONDERZOEK

4.1. Gebiedsbescherming en NNN

De Natura 2000-gebieden 'Sint-Jansberg' en 'De Bruuk' liggen op circa 9,5 kilometer van het plangebied.
Het dichtstbijzijnde deel van het Natuur Netwerk Nederland ligt op 1,6 kilometer afstand van het plangebied (Heumensoord).
De aard van de werkzaamheden brengt mee dat een effect van de handeling op deze afstand zeer onwaarschijnlijk is, zeker ook gezien de aard en het gebruik van het tussenliggende gebied: bebouwde kom met veel dynamiek en verkeer.

4.2. Flora

Bronnen

Uit het bronnenonderzoek komen geen beschermde soorten naar voren die door de voorgenomen handeling verstoord zouden kunnen worden. Van de Rode lijst-soorten komt in de omgeving Bosaardbei voor.

Veld

Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat er in het plangebied geen in Nederland beschermde plantensoorten voorkomen, omdat het juiste biotoop ontbreekt en er geen muurplanten aanwezig zijn. Beschermde plantensoorten worden op basis van het huidige terreingebruik ook niet verwacht.

Analyse en conclusies flora

Er worden geen beschermde plantensoorten in het plangebied verwacht. Nader onderzoek wordt niet nodig geacht.

4.3. Zoogdieren

Vleermuizen

Bronnen

Binnen het zoekgebied zijn in de NDFF geen waarnemingen van vleermuizen bekend. In een ruimere omgeving dan het zoekgebied zijn Gewone dwergvleermuizen waargenomen. Uit een vleermuisonderzoek, dat verderop in de Vossenlaan is uitgevoerd, blijkt dat ook op korte afstand verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis zijn vastgesteld (Kruidbos, 2013).

Veld

Tijdens het veldbezoek is nauwkeurig beoordeeld of door de handeling vaste verblijfplaatsen van vleermuizen zouden kunnen worden verstoord of dat eventuele vliegroutes van vleermuizen zouden worden verstoord.

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat het gebouw zeer geschikt is voor gebouwbewonende vleermuizen, zoals Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger en Gewone grootoorvleermuis. Er zijn veel open stootvoegen aanwezig met waarschijnlijk een open spouwruimte. Er zijn ingangen bij de regenpijpen, spleten boven rolluikbakken, onder golfplaten en achter houten betimmeringen. Wel is er nogal wat verlichting aanwezig, die de aanwezigheid van een aantal soorten minder waarschijnlijk zou kunnen maken. Onduidelijk is echter in hoeverre de verlichting functioneert en gebruikt wordt.

Op onderstaande foto's is een aantal potentiële nestplaatsen voor vleermuizen te zien. Links een locatie waar spleten in de muur zitten tussen de muur en de betonbalk boven het raam. Onderaan hiervan een close-up. Rechtsboven houten betimmering met ruimte er achter en een op de foto zichtbaar gat in de muur direct onder de betimmering. Rechtsonder open stootvoegen onder de kozijnen.

Op vier plaatsen zijn mestsporen van vleermuizen, vermoedelijk Gewone dwergvleermuis, aangetroffen. Er zijn mestsporen aangetroffen aan de zuidzijde van het gebouw bij spleten tussen betondelen en de muur. Ook zijn er mestsporen aangetroffen aan de noordoostzijde op ramen en kozijnen op de eerste en tweede verdieping.

Er zijn geen aanwijzingen aangetroffen voor een massawinterverblijfplaats van Gewone dwergvleermuis. Een dergelijke verblijfplaats wordt uitgesloten omdat er geen grote hoeveelheden uitwerpselen zijn gevonden op plaatsen waar deze anders wel zouden worden verwacht, zoals hoge blinde muren in de luwte van weer en wind.

Overige beschermde zoogdiersoorten

Bronnen

In de Sint-Annastraat, buiten het zoekgebied, is in 2012 een waarneming gedaan van Eekhoorn. In het plangebied is, direct aan de zuidzijde van het gebouw, in 2014 een waarneming gedaan van Steenmarter.

Veld

Voor Eekhoorn zijn binnen het plangebied geen geschikte groenstructuren. Mogelijk komen vaste verblijfplaatsen van Eekhoorn voor in de groenstructuren direct buiten het plangebied, maar binnen het plangebied zijn deze uitgesloten.

Aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van de Steenmarter in het plangebied is niet uit te sluiten.

Zoogdiersoorten met een vrijstelling in Gelderland

Bronnen

Binnen het zoekgebied is de Egel waargenomen.

Veld

Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat er sporen aanwezig zijn van de Vos. Ook Bosmuis en Huisspitsmuis komen mogelijk voor binnen het plangebied.

Analyse en conclusies zoogdieren

Vleermuizen

- Vaste verblijfplaatsen en overige functies van vleermuizen zijn niet uit te sluiten. Nader onderzoek naar vleermuizen is noodzakelijk om dit vast te stellen dan wel uit te sluiten.
- Een massawinterverblijfplaats van Gewone dwergvleermuis wordt uitgesloten, vanwege het ontbreken van de in dat geval verwachte grote hoeveelheden uitwerpselen.

Overige zoogdiersoorten

- Vaste verblijfplaatsen van Steenmarter kunnen aanwezig zijn. Om uitsluitsel te krijgen is gericht nader onderzoek naar Steenmarter noodzakelijk.

- Overige beschermde zoogdiersoorten zonder vrijstelling worden niet verwacht in het plangebied.
- Mogelijk worden enkele zoogdiersoorten met een vrijstelling verstoord, zoals Vos, Huisspitsmuis en Bosmuis. Voor deze soorten is de wettelijke zorgplicht van toepassing.

4.4. Amfibieën, reptielen en vissen

Bronnen

Uit het bronnenonderzoek is gebleken dat in het zoekgebied waarnemingen zijn gedaan van Bruine kikker en Gewone pad. Deze soorten hebben een vrijstelling binnen de Provincie Gelderland. In of nabij het plangebied zijn geen waarnemingen van vissen, reptielen en amfibiesoorten zonder vrijstelling bekend.

Veld

Amfibieën
De planlocatie is ongeschikt voor vaste verblijfplaatsen van beschermde amfibiesoorten.

Reptielen
Tijdens het veldbezoek bleek dat het plangebied niet geschikt is voor vaste verblijfplaatsen van reptielen.

Vissen
Als gevolg van het ontbreken van open water komen geen vissen voor in het plangebied.

Analyse en conclusies amfibieën, reptielen en vissen

Uit het onderzoek is gebleken, dat in het plangebied geen vaste verblijfplaatsen aanwezig zijn van beschermde soorten uit deze genoemde diergroepen. Door de handeling worden derhalve geen beschermde amfibieën, reptielen of vissen verstoord.
Mogelijk komen in het plangebied wel soorten als Gewone pad en Bruine kikker voor. Deze soorten zijn vrijgesteld van wettelijke verplichtingen voor de provincie Gelderland. De wettelijk zorgplicht is ook voor deze soorten wel van toepassing.

4.5. Vogels

Bronnen

Binnen het zoekgebied zijn in de NDFF waarnemingen bekend van Huismus en Gierzwaluw. Waarnemingen van andere soorten met jaarrond beschermde nesten zijn niet bekend binnen het zoekgebied. Huismus is aanwezig bij de woningen in de Vossenlaan. Gierzwaluw is aanwezig bij de woningen in de Vossenlaan en Hazenkampseweg.

Veld

Tijdens het veldbezoek werd vastgesteld dat nesten van Huismus uitgesloten kunnen worden in het plangebied. Er zijn geen typische nestlocaties aanwezig, geen mestsporen of nesten waargenomen. Ook werden geen individuen waargenomen binnen het plangebied, terwijl op datzelfde moment er grote activiteit van Huismus te zien was in de directe omgeving van het plangebied. Nader onderzoek wordt niet nodig geacht.

Tijdens het veldbezoek werd vastgesteld dat nestplaatsen van Gierzwaluw weliswaar niet waarschijnlijk zijn, maar niet kunnen worden uitgesloten. De spleten tussen de rolluikbakken en de muur zijn mogelijk geschikt als nestplaats, evenals de aanwezige openingen langs de dakrand, zoals bij schuine daken. Nader onderzoek is nodig om uitsluitsel te krijgen.

Binnen het plangebied zijn overige jaarrond beschermde nesten uitgesloten. Overige jaarrond beschermde nesten zouden zich bijvoorbeeld kunnen bevinden in het direct naast het plangebied gelegen sparrenbosje, zoals van Ransuil.

Analyse en conclusies vogels

Door de handeling worden mogelijk jaarrond beschermde nesten van Gierzwaluw verstoord. Nader onderzoek naar jaarrond beschermde nesten van Gierzwaluw is nodig om hierover uitsluitsel te krijgen. Nader onderzoek naar jaarrond beschermde nesten van andere soorten is niet nodig.
Broedgevallen van soorten als Kauw, Houtduif en Vink kunnen aanwezig zijn in het plangebied. Bij de uitvoering van werkzaamheden dient gewaarborgd te worden dat geen broedgevallen worden verstoord.

4.6. Insecten en andere ongewervelden

Bronnen

Uit het bronnenonderzoek is gebleken dat geen waarnemingen van beschermde of bijzondere soorten bekend zijn in het zoekgebied.

Veld

Gezien de inrichting van het plangebied kunnen hooguit een aantal algemene insectensoorten (Kleine vos, Dagpauwoog, witjes) en andere algemene ongewervelden worden verwacht. Er is geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde soorten.

Analyse en conclusies insecten en andere ongewervelden

Uit deze soortengroepen komen geen beschermde soorten voor in het plangebied. Er worden dus ook geen beschermde soorten verstoord door de geplande handeling.

5. CONCLUSIES EN VERVOLG

5.1. Conclusies

Gebiedsbescherming en NNN

Gezien de ligging (afstand, gebruik tussenruimte) ten opzichte van Natura 2000-gebieden en het Natuur Netwerk Nederland en gezien de aard van de handeling kunnen negatieve effecten op de beschermde waarden worden uitgesloten.

Soortenbescherming

Zoogdieren

- Vaste verblijfplaatsen van vleermuizen zijn op basis van de quickscan niet uit te sluiten. Om uitsluitsel te krijgen over de aan- of afwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen is een gericht nader onderzoek nodig. Er zijn geen aanwijzingen gevonden voor een massawinterverblijfplaats van vleermuizen.
- Vaste verblijfplaatsen van Steenmarter zijn niet uit te sluiten. Om uitsluitsel te krijgen over de aan- of afwezigheid van vaste verblijfplaatsen van Steenmarter is een gericht nader onderzoek nodig.
- Vaste verblijfplaatsen van overige beschermde zoogdiersoorten zijn uitgesloten.

Jaarrond beschermde nesten

- Door de handeling worden mogelijk jaarrond beschermde nesten van Gierzwaluw verstoord en vernietigd. Om uitsluitsel te krijgen over de aan- of afwezigheid van nesten van Gierzwaluw is een gericht nader onderzoek nodig.
- Overige soorten met jaarrond beschermde nesten worden uitgesloten. Nader onderzoek naar jaarrond beschermde nesten van andere soorten dan Gierzwaluw wordt niet nodig geacht.

Overige soorten

- Voor alle soorten, ook zonder bijzondere beschermingsstatus geldt de wettelijke zorgplicht. Dat houdt in dat al het redelijke moet worden gedaan om verstoring te voorkomen.

5.2. Vervolg

- Nader onderzoek naar vleermuizen dient in beginsel uitgevoerd te worden conform het Vleermuisprotocol van het NGB. Dit houdt in dat er twee gerichte bezoeken in het voorjaar en twee in het najaar worden uitgevoerd, in de schemerperiode bij geschikte weersomstandigheden. Er is geen extra onderzoek nodig naar het voorkomen van massawinterverblijfplaatsen, aangezien hier geen aanwijzingen voor gevonden zijn.
- Nader onderzoek naar Steenmarter betreft het plaatsen van circa drie cameravallen op strategische plekken op het dak van het voormalige schoolgebouw gedurende enkele maanden. De camera's worden enige malen voorzien van nieuwe

batterijen en geheugenkaart. De foto's worden gecontroleerd op (beschermde) soorten.
- Het nader onderzoek naar Gierzwaluw betreft drie bezoeken in het late voorjaar, conform de eisen uit het Kennisdocument Gierzwaluw van BIJ12.

Indien werkzaamheden binnen of rond het broedseizoen worden uitgevoerd, dan dient door een ter zake kundige (zo kort mogelijk voorafgaand aan de handeling) te worden vastgesteld dat er geen broedgevallen kunnen worden verstoord. In de periode half november tot februari is dat niet noodzakelijk voor dit plangebied.

Voor alle soorten (beschermd en niet beschermd) geldt de algemene zorgplicht. Deze houdt in dat de werkzaamheden op een zodanige wijze worden uitgevoerd dat planten en dieren zo min mogelijk worden verstoord. Dat geldt ook voor materiale-nopslag, bouwketen etc.

5.3. Optie: natuurinclusief inrichten en bouwen.

Natuurinclusief bouwen en inrichten van de buitenruimte vergroot de natuurwaarde van zowel het gebouw als de omgeving en de natuurbeleving van bezoekers.
- Natuurinclusief bouwen kan verschillende vormen hebben.
  - Door bij het ontwerp van alle toekomstige nieuwbouw permante voorzieningen te integreren wordt de natuurwaarde blijvend verhoogd. Gedacht kan worden aan voorzieningen voor Huismus, Gierzwaluw en vleermuizen. Dergelijke voorzieningen kunnen ook voor andere gebouwbewonende vogelsoorten interessant zijn. Ook het aanbrengen van voorzieningen van insecten, bijvoorbeeld in de vorm van holle stenen of insectenhotels aan of op het gebouw zijn goede opties.
  - Groene gevels en een groen dak dragen bij aan de biodiversiteit; deze kunnen tevens een waterbufferend effect en een temperatuur dempend effect door verdamping hebben.
- Bij het opstellen van een inrichtings- en beplantingsplan is voor beide locaties ecologische winst te behalen door een inrichting en beplanting te kiezen die gunstig is voor fauna. Hierbij valt te denken aan het aanplanten van vlinderstruiken, kamperfoeliesoorten en Sterjasmijn, aan het planten van bomen op parkeerplaatsen en aan het toepassen van boomstronken en lavablokken als markeringen of afscheidingen.

Bronnen

BIJ12, 2017. *Kennisdocument Gierzwaluw (Apus apus), vs. 1.0.*
Kruidbos, G.W.F., 2013. *Vleermuisonderzoek. Vossenlaan 88-90 en 76 te Nijmegen* - Onderzoeksrapport Bureau Kruidbos in opdracht van AROM, Eindhoven.
Ministerie van Economische Zaken, 2016. *Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen (vanuit de Wet natuurbescherming).*
Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, 2017. *Vleermuisprotocol 2017.*
Wet natuurbescherming - zoals geldend per 1 januari 2017.

Nationale Databank Flora en Fauna www.ndff.nl
Stichting RAVON www.ravon.nl

Bijlage 1. Meest relevante artikelen uit de Wet natuurbescherming bij een quickscan

Onderstaande tekst bevat een aantal artikelen uit de Wet natuurbescherming, welke relevant zijn bij een quickscan in het kader van de soortenbescherming. Uiteraard is alleen de volledige wettekst bepalend; aan onderstaande tekst kunnen derhalve geen rechten worden ontleend.

Artikel 3.1. [betreft: Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn].

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5. [betreft: Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn].

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10. [betreft: Beschermingsregime 'andere soorten'].

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
   a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
   b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
   c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
   a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
   b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
   c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
   d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
   e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;

f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
h. in het algemeen belang.

3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

BIJLAGE 2. MIDDELS DE WET NATUURBESCHERMING IN GELDERLAND BESCHERMDE SOORTEN

* beschermd
V vrijstelling

Vleermuizen		Hazelmuis	*	Gladde slang	*	Dagvlinders	
Baardvleermuis	*	Hermelijn	V	Hazelworm	*	Aardbeivlinder	*
Bechsteins vleermuis	*	Huisspitsmuis	V	Levendbarende hagedis	*	Bosparelmoervlinder	*
Bosvleermuis	*	Konijn	V	Muurhagedis	*	Bruin dikkopje	*
Brandt's vleermuis	*	Lynx	*	Ringslang	*	Bruine eikenpage	*
Franjestaart	*	Molmuis	*	Zandhagedis	*	Donker pimpernelblauwtje	*
Gewone dwergvleermuis	*	Noordse woelmuis	*	**Vissen**		Duinparelmoervlinder	*
Gewone grootoorvleermuis	*	Ondergrondse woelmuis	V	Beekdonderpad	*	Gentiaanblauwtje	*
Grijze grootoorvleermuis	*	Otter	*	Beekprik	*	Grote parelmoervlinder	*
Grote hoefijzerneus	*	Ree	V	Elrits	*	Grote vos	*
Ingekorven vleermuis	*	Rosse woelmuis	V	Gestippelde alver	*	Grote vuurvlinder	*
kleine dwergvleermuis	*	Steenmarter	*	Grote modderkruiper	*	Grote weerschijnvlinder	*
Kleine hoefijzerneus	*	Tuimelaar	*	Houting	*	Iepenpage	*
Laatvlieger	*	Tweekleurige bosspitsmuis	V	Kwabaal	*	Kleine heivlinder	*
Meervleermuis	*	Veldmuis	V	Steur	*	Kleine ijsvogelvlinder	*
Mopsvleermuis	*	Veldspitsmuis	*	**Dagvlinders**		Kommavlinder	*
Rosse vleermuis	*	Vos	V	Aardbeivlinder	*	Pimpernelblauwtje	*
Ruige dwergvleermuis	*	Waterspitsmuis	*	Bosparelmoervlinder	*	Sleedoornpage	*
Tweekleurige vleermuis	*	Wezel	V	Bruin dikkopje	*	Spiegeldikkopje	*
Vale vleermuis	*	Wilde kat	*	Bruine eikenpage	*	Tijmblauwtje	*
Watervleermuis	*	Wild zwijn	*	Donker pimpernelblauwtje	*	Veenbesblauwtje	*
Overige zoogdieren		Witflankdolfijn	*	Duinparelmoervlinder	*	Veenbesparelmoervlinder	*
Aardmuis	V	Witsnuitdolfijn	*	Gentiaanblauwtje	*	Veenhooibeestje	*
Bever	*	Woelrat	V	Grote parelmoervlinder	*	Veldparelmoervlinder	*
Boommarter	*	**Amfibieën**		Grote vos	*	Zilveren maan	*
Bosmuis	V	Alpenwatersalamander	*	Grote vuurvlinder	*	Zilverstreephooibeestje	*
Bruinvis	*	Bruine kikker	V	Grote weerschijnvlinder	*	**Libellen**	
Bunzing	V	Boomkikker	*	Iepenpage	*	Beekkrombout	*
Damhert	*	Geelbuikvuurpad	*	Kleine heivlinder	*		
Das	*	Gewone pad	V	Kleine ijsvogelvlinder	*		
Dwergmuis	V	Heikikker	*	Kommavlinder	*		
Dwergspitsmuis	V	Kamsalamander	*	Pimpernelblauwtje	*		
Edelhert	*	Kleine watersalamander	V	Sleedoornpage	*		
Eekhoorn	*	Knoflookpad	*	Spiegeldikkopje	*		
Egel	V	Meerkikker	V	Tijmblauwtje	*		
Eikelmuis	*	Middelste groene kikker	V	Veenbesblauwtje	*		
Gewone bosspitsmuis	V	Poelkikker	*	Veenbesparelmoervlinder	*		
Gewone dolfijn	*	Rugstreeppad	*	Veenhooibeestje	*		
Gewone zeehond	*	Vinpootsalamander	*	Veldparelmoervlinder	*		
Grote bosmuis	*	Vroedmeesterpad	*	Zilveren maan	*		
Grijze zeehond	*	Vuursalamander	*	Zilverstreephooibeestje	*		
Haas	V	**Reptielen**		**Libellen**			
Hamster	*	Adder	*	Beekkrombout	*		

Bosbeekjuffer	*
Bronslibel	*
Donkere waterjuffer	*
Gaffellibel	*
Gevlekte glanslibel	*
Gevlekte witsnuitlibel	*
Gewone bronlibel	*
Groene glazenmaker	*
Hoogveenglanslibel	*
Kempense heidelibel	*
Noordse winterjuffer	*
Oostelijke witsnuitlibel	*
Rivierrombout	*
Sierlijke witsnuitlibel	*
Speerwaterjuffer	*
Kevers	
Brede geelrandwaterroof-	*
Gestreepte waterroofkever	*
Heldenbok	*
Juchtleerkever	*
Vliegend hert	*
Weekdieren	
Bataafse stroommossel	*
Platte schijfhoorn	*
Overig	
Europese rivierkreeft	*
Vaatplanten	
Akkerboterbloem	*
Akkerdoornzaad	*
Akkerogentroost	*
Beklierde ogentroost	*
Berggamander	*
Bergnachtorchis	*
Blaasvaren	*
Blauw guichelheil	*
Bokkenorchis	*
Bosboterbloem	*
Bosdravik	*
Brave hendrik	*
Brede wolfsmelk	*
Breed wollegras	*
Bruinrode wespenorchis	*
Dennenorchis	*
Dreps	*
Drijvende waterweegbree	*
Echte gamander	*
Franjegentiaan	*
Geelgroene wespenorchis	*
Geplooide vrouwenmantel	*
Getande veldsla	*
Gevlekt zonneroosje	*
Glad biggenkruid	*
Gladde zegge	*
Groene nachtorchis	*
Groenknolorchis	*
Groensteel	*
Groot spiegelklokje	*
Grote bosaardbei	*
Grote leeuwenklauw	*
Honingorchis	*
Kalkboterbloem	*
Kalketrip	*
Karthuizeranjer	*
Karwijselie	*
Kleine ereprijs	*
Kleine Schorseneer	*
Kleine wolfsmelk	*
Kluwenklokje	*
Knollathyrus	*
Knolspirea	*
Korensla	*
Kranskarwij	*
Kruipend moerasscherm	*
Kruiptijm	*
Lange zonnedauw	*
Liggende ereprijs	*
Moerasgamander	*
Muurbloem	*
Naakte lathyrus	*
Naaldenkervel	*
Pijlscheefkalk	*
Roggelelie	*
Rood peperboompje	*
Rozenkransje	*
Ruw parelzaad	*
Scherpkruid	*
Schubvaren	*
Schubzegge	*
Smalle raai	*
Spits havikskruid	*
Steenbraam	*
Stijve wolfsmelk	*
Stofzaad	*
Tengere distel	*
Tengere veldmuur	*
Trosgamander	*
Veenbloembies	*
Vliegenorchis	*
Vroege ereprijs	*
Wilde averuit	*
Wilde ridderspoor	*
Wilde weit	*
Wolfskers	*
Zandwolfsmelk	*
Zinkviooltje	*
Zomerschroeforchis	*
Zweedse kornoelje	*